

SOMUNCU BABA

Tarih ve Kültür Araştırmaları Merkezi

Kültür · Tarih · Din · Medeniyet

I. ULUSLARARASI

AKSARAY

SEMPOZYUMU

27-29
Ekim 2016

Özet Gönderme:

23 Eylül 2016

Özet Kabul:

30 Eylül 2016

Tam Metin Gönderme:

15 Kasım 2016

**Not: Sempozyum Gezi
ve Konaklamaya Dair
Programlar Daha Sonra
Duyurulacaktır.**

İLETİŞİM

Ayşegül Can

0 (554) 544 25 76

0 (382) 288 29 92

Emrah Yıldırım

0 (382) 288 29 88

aksaraysempozyumu@gmail.com · aksaraysempozyumu.aksaray.edu.tr

Yer: Merkezi Konferans Salonu

AKSARAY UNIVERSITY ON THE WAY OF BEING BRAND CITY: CURRENT STATUS AND RECOMMENDATIONS

Celal KARACA

Aksaray University, Technical Sciences Vocational School,

Department of Computer Technology

celalkaraca@aksaray.edu.tr

Universities are important institutions that develop their located cities, regions and countries. Many universities around the world are contributing the promotion of the city and country where they are located. For example, Oxford University, among the best universities in the world is located in the city of Oxford with a population of 150 thousand that cannot be considered a too big city.

The task of the university is stated in 3 sections in the 2547 Higher Education Law. These are: to produce information and technology through scientific studies and research, to educate students with the skills, behaviors and general culture of a profession and as having the moral, humanitarian, spiritual, cultural and national values of the Turkish nation and in order to increase the country's welfare and happiness; contributes to the economic, social and cultural development.

The performance of the universities in this third mission can be monitored by different national and international institution's evaluations. The Academic Ranking of World Universities (ARWU) in China, Times Higher Education World University Rankings (TIMES) in England, Webometrics Ranking of World Universities (Webometrics) in Spain, QS World University Rankings (QS) in England and University Ranking by Academic Performance (URAP) in Turkey: These are some of the institutions that evaluating the performance of universities based on different criteria.

It is important for a university to know its standing among other universities to evaluate their academic performance and to produce development strategies. The number of publications, number of citations, international cooperation, won international awards, international faculty – student, the number of research, the number of articles published in high impact factor journals and the number of projects the number of projects carried out: These are among the criteria used in the evaluation of these organizations. Knowing their strengths and weaknesses will help the universities to develop more effective strategic plans to the future.

In this study, it is analyzed current status of Aksaray University in the light of various reports and data. Thinking that was established in 2006, suggestions are presented.

Key Words: Aksaray University, Higher Education, Performance, University Rankings

Marka Kent Olma Yolunda Aksaray Üniversitesi: Mevcut Durum ve Öneriler

Celal KARACA

Aksaray Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu,

Bilgisayar Teknolojileri Bölümü

celalkaraca@aksaray.edu.tr

Üniversiteler buldukları şehirleri, bölgeyi ve ülkeyi geliştiren önemli yapılardır. Dünya’da birçok üniversite yapmış olduğu ses getiren çalışmalarla bulunduğu şehrin ve ülkenin tanıtımına ve markalaşmasına katkı sunmaktadır. Örneğin dünyanın en iyi üniversiteleri arasında yer alan ve tüm dünyada tanınan Oxford Üniversitesi 150 bin civarı nüfusa sahip çok büyük sayılamayacak Oxford şehrinde bulunmaktadır.

2547 sayılı Yükseköğretim kanununda üniversitelerin görevleri 3 bölüm halinde ele alınmaktadır. Bunlar: bilimsel çalışma ve araştırmalar yaparak bilgi ve teknoloji üretmek, öğrencilerini Türk milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini taşıyan ve bir mesleğin bilgi, beceri, davranış ve genel kültürüne sahip vatandaşlar olarak yetiştirmek ve ülkenin refah ve mutluluğunu artırmak amacıyla; ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmaktır.

Üniversitelerin bu üç misyonu ne derece yerine getirebildikleri ulusal ve uluslararası farklı kurum kuruluşlarca yapılan değerlendirmelerle izlenebilmektedir. Çin merkezli The Academic Ranking of World Universities (ARWU), İngiltere merkezli Times Higher Education World University Rankings (TIMES), İspanya merkezli Webometrics Ranking of World Universities (Webometrics), İngiltere merkezli QS World University Rankings (QS) ve Türkiye merkezli University Ranking by Academic Performance (URAP) üniversitelerin performanslarını farklı ölçütlere göre değerlendiren kuruluşlardan bazılarıdır. Üniversitelerin akademik performanslarını değerlendirmeleri ve gelişim stratejileri üretmeleri için diğer üniversiteler arasındaki durumlarını bilmeleri önemlidir. Yayın sayısı, atıf sayısı, uluslararası işbirliği, kazanılan uluslararası ödüller, uluslararası öğretim elemanı-öğrenci ve araştırma sayısı, etki değeri yüksek dergilerde yayınlanan makale sayısı ve üretilen proje sayısı bu kuruluşların değerlendirmelerde kullandıkları ölçütlerdendir. Bu anlamda üniversitelerin bu alanlardan hangilerinde daha güçlü ve hangilerinde daha zayıf olduklarını bilmeleri geleceğe dönük daha etkili stratejik planlar geliştirmelerine yardımcı olacaktır.

Bu çalışma kapsamında farklı raporlar ve veriler ışığında Aksaray Üniversitesinin mevcut durumu incelenmekte, 2006 yılında kurulmuş olduğu da düşünülerek mevcut durumunu daha yukarı seviyeye taşıması için öneriler getirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aksaray Üniversitesi, Yükseköğretim, Performans, Üniversite Sıralamaları

Giriş

Daha önce Niğde Üniversitesine bağlı olarak hizmet veren fakülte ve yüksekokullar, 2006 yılında kendi ismiyle kurulan Aksaray Üniversitesine bağlanmıştır. Aksaray Üniversitesi (ASÜ) hali hazırda Eğitim, Mühendislik, İktisadi İdari Bilimler, Fen Edebiyat, Veteriner, Turizm, İletişim, İslami İlimler, Mimarlık-Tasarım ve son olarak 2015 yılı itibariyle kurulması kararlaştırılan Tıp Fakültesi ile toplamda 10 Fakülte, 4 Yüksekokul ve 7 Meslek Yüksekokulunu bünyesinde bulundurmaktadır¹.

Fakülte ve Yüksekokullarda 9975, Meslek Yüksekokullarında 4650 ve Enstitülerde 1871 olmak üzere toplamda 16496 öğrencisi bulunmaktadır. Akademik personel olarak 31 Profesör, 87 Doçent, 243 Yardımcı Doçent, 146 Öğretim Görevlisi, 29 Okutman, 23 Uzman ve 189 Araştırma Görevlisi olmak üzere toplamda 748 öğretim elemanı bulunmaktadır¹.

Avrupa Üniversiteler Birliği, üniversitelerin görevlerini 6 madde halinde sıralamaktadır². Bunlar:

1. Üniversitelerin kamu sorumluluğu olarak kalmasını sağlamak,
2. Araştırmayı yükseköğretimin ayrılmaz bir parçası olarak görmek,
3. Sağlam kurumlar oluşturarak akademik kaliteyi yükseltmek,
4. Hareketliliği ve sosyal boyutu geliştirmek,
5. Kalite güvencesi içinde bir Avrupa için bir politika çerçevesinin geliştirilmesini desteklemek,
6. Üniversiteler olarak reformun merkezinde olmak.

Bu çalışma kapsamında üniversitelerin eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütme sorumluluğu dışında kalan araştırma ve proje üretme sorumluluğu üzerinde durulacaktır. Bu kapsamda ulusal ve uluslararası ölçekte yapılan performans değerlendirmeleri, bu değerlendirmeler için kullanılan kıstaslar ve Aksaray Üniversitesinin bu değerlendirmelerdeki durumu incelenmektedir. Bu çalışma ile Aksaray Üniversitesinin güçlü ve zayıf olduğu yönler

---

¹Aksaray Üniversitesi Kurumsal Web Sitesi, Erişim: 15 Kasım 2016, <http://www.aksaray.edu.tr/tr/genel-tanitim>

² Erdem, A. R. (2013) Bilgi toplumunda üniversitenin değişen rolleri ve görevleri, *Yükseköğretim Dergisi*, 3 (2), 109-120.

belirlenmeye ve performansını iyileştirmesi için öneriler sunulmaya çalışılacaktır. Bu vesileyle Aksaray Üniversitesinin gelişimine katkı sunmak hedeflenmektedir.

YÖK Kalite Kurulu ve Üniversite Değerlendirme İlkeleri

23 Temmuz 2015 tarih ve 29423 sayılı Resmi Gazete yayımlanan Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği ile YÖK Kalite Kurulu oluşturulmuştur³. YÖK Temsilcileri, ÜAK Temsilcileri, ilgili Bakanlıklar ve bazı diğer kurumların temsilcilerinden oluşan bu kurulun görevleri; yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idarî hizmetlerinin iç ve dış kalite güvencesi, akreditasyon süreçleri ve bağımsız dış değerlendirme kurumlarının yetkilendirilmesi olarak belirlenmiştir. İlgili mevzuat kapsamında ilk defa 2016 yılında, üniversiteler tarafından hazırlanan kurum iç değerlendirme raporları YÖK kalite kurulu tarafından kamuoyuyla paylaşılmıştır. Kurumsal değerlendirme raporları belirlenen dört ana başlığa göre yapılmaktadır. Bunlar: Kalite Güvencesi, Eğitim-Öğretim, Araştırma-Geliştirme ve Yönetim Sistemi olarak belirlenmiştir. Bu değerlendirme ilkelerinin alt basamakları aşağıda Tablo 1 üzerinde gösterilmiştir.

YÖK Kalite Kurulu Kurumsal Değerlendirme İlkeleri

1.Kalite Güvencesi Sistemi

2.Eğitim – Öğretim

Programların Tasarımı ve Onayı

Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme

Öğrencinin Kabulü ve Gelişimi, Tanınma ve Sertifikalandırma

Eğitim - Öğretim Kadrosu

Öğrenme Kaynakları, Erişilebilirlik ve Destekler

Programların Sürekli İzlenmesi ve Güncellenmesi

---

³YÖK Kalite Kurulu Web Sitesi, Erişim: 15 Kasım 2016, <http://www.yok.gov.tr/web/kalitekurulu>

3.Araştırma ve Geliştirme

Araştırma Stratejisi ve Hedefleri

Araştırma Kaynakları

Araştırma Kadrosu

Araştırma Performansının İzlenmesi ve İyileştirilmesi

4.Yönetim Sistemi

Yönetim ve İdari Birimlerin Yapısı

Kaynakların Yönetimi

Bilgi Yönetimi Sistemi

Kurum Dışından Tedarik Edilen Hizmetlerin Kalitesi

Kamuoyunu Bilgilendirme

Yönetimin Etkinliği ve Hesap Verebilirliği

Tablo 1. YÖK Kalite Kurulu Kurumsal Değerlendirme İlkeleri

YÖK Akademik Teşvik Uygulaması ve ASÜ

İlk defa 2015 yılında çıkarılan Akademik Teşvik Yönetmeliği ile devlet üniversitelerinde görev yapan akademisyenlere performans ödülü olarak maddi destek sağlanmaktadır. Akademik Teşvik Yönetmeliği ile dokuz faaliyet türünde yapılan çalışmalar puanlanarak akademik teşvik puanı hesaplanmaktadır. Bu faaliyet alanları: Projeler, Araştırmalar, Akademik Yayınlar, Tasarımlar, Sergiler, Patentler, Alınan Atıflar, Uluslararası Tebliğler ve Alınan Ödüllerdir⁴.

---

⁴Yüksek Öğretim Kurumu Web Sitesi, Erişim: 15 Kasım 2016, <http://www.yok.gov.tr/web/kalitekurulu>

Akademik Teşvik Puanına göre üniversiteler ve fakülteler bazında sıralamalar yapılmış ve DÜS (Devlet Üniversitesi Sıralama) raporu olarak kamuoyuyla paylaşılmıştır⁵. Bu rapor incelendiğinde şu hususlar dikkat çekmektedir. Türkiye’de 100 puan ve üzerine çıkabilen öğretim elemanı sayısı oldukça azdır. Toplanan verilere göre tüm devlet üniversitelerinde 100 puan alabilen sadece 255 akademisyen bulunmaktadır. Devlet üniversitelerinde görev yapan 120 bin civarındaki öğretim elemanının sadece 25.988’i (%20’si) otuz puanı geçebilmiştir. Ayrıca profesörlerin puan ortalaması 52, doçentlerin ortalaması 49, yardımcı doçentlerin ve araştırma görevlilerinin ise 45 puandır.

Aksaray Üniversitesi bu sıralamada 2000 yılından sonra kurulan 50 devlet üniversitesi arasında 18.sırada bulunmaktadır. 2000 yılından sonra kurulan ve en yüksek puana sahip ilk 20 üniversite aşağıda Şekil 1 üzerinde görülmektedir. Devlet üniversitesi genel sıralamasında ise Aksaray Üniversitesi 95 üniversite arasında 45. sırada yer almıştır.

2000 Yılından Sonra Kurulan Devlet Üniversiteleri Sıralaması

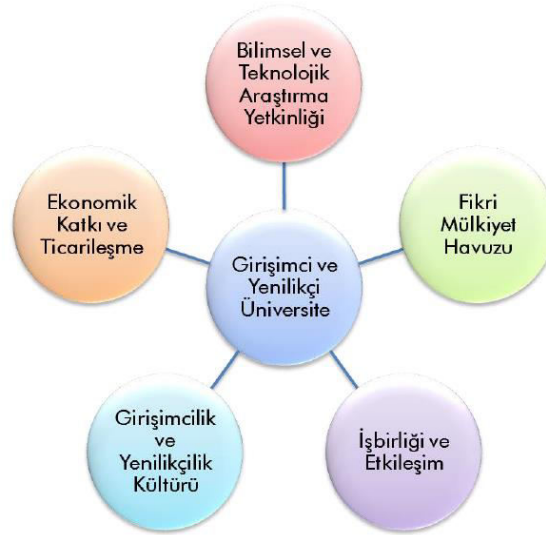
Sıralama	Üniversite	Puan Aralığı
1	Abdullah Gül Üniversitesi	50-55
2	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	
3	Kastamonu Üniversitesi	
4	Bartın Üniversitesi	
5	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	45-49,9
6	Namık Kemal Üniversitesi	
7	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	
8	Karabük Üniversitesi	
9	Uşak Üniversitesi	
10	Düzce Üniversitesi	
11	Erzurum Teknik Üniversitesi	
12	Adana Bilim Ve Teknoloji Üniversitesi	
13	Ardahan Üniversitesi	
14	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	
15	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	
16	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	
17	Siirt Üniversitesi	
18	Aksaray Üniversitesi	
19	Çankırı Karatekin Üniversitesi	
20	Bitlis Eren Üniversitesi	

⁵ Karadağ, E. & Yücel, C. (2016). Devlet üniversiteleri sıralaması: 2016. Erişim:<http://www.enginkaradag.net/#!blank/whkme>

Şekil 1. 2000 yılından sonra kurulan ve en yüksek puan alan ilk 20 üniversite⁶

TÜBİTAK Yenilikçi ve Girişimci Üniversite Sıralaması ve ASÜ

Üniversitelerde yenilikçiliğin ve girişimciliğin tetiklenmesi amacıyla politika araçlarının geliştirilmesi kararı kapsamında Türkiye'de 2012 yılından bu yana TÜBİTAK tarafından Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi hazırlanmaktadır. Endeks, üniversiteleri girişimcilik ve yenilikçilik performanslarına göre sıralayarak, üniversiteler arası girişimcilik ve yenilikçilik odaklı rekabetin artmasına ve girişimcilik ekosisteminin gelişmesine katkı sağlamaktadır⁷. Bu endeks ile üniversiteler 5 boyutta, 23 göstereye göre sıralanmaktadır. Bu 5 boyut aşağıda Şekil 2 üzerinde gösterilmiştir. En iyi puan alan ilk 50 üniversitesinin sıralandığı bu listede Aksaray Üniversitesi yer almamıştır.

Şekil 2. TÜBİTAK Yenilikçi ve Girişimci Üniversite Sıralama Kriterleri⁸

⁶ Karadağ, E. & Yücel, C. (2016). Devlet üniversiteleri sıralaması: 2016. Erişim: <http://www.enginkaradag.net/#!blank/whkme>

⁷ TÜBİTAK Kurumsal Web Sitesi, Erişim: 15 Kasım 2016, <https://www.tubitak.gov.tr/tr/kurumsal/politikalar/icerik-girisimci-ve-yenilikci-universite-endeksi>

⁸TÜBİTAK Kurumsal Web Sitesi, Erişim: 15 Kasım 2016, <https://www.tubitak.gov.tr/tr/kurumsal/politikalar/icerik-girisimci-ve-yenilikci-universite-endeksi>

2016 yılı TÜBİTAK Yenilikçi ve Girişimci Üniversite Endeksinde ilk 20’de yer alan üniversiteler aşağıda Şekil 3’te gösterilmiştir.

Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi 2016 Sıralaması*							
Sıra	Üniversite	Toplam	Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Yetkinliği	Fikri Mülkiyet Havuzu	İşbirliği ve Etkileşim	Girişimcilik ve Yenilikçilik Kültürü	Ekonomik Katkı ve Ticarileşme
1	SABANCI ÜNİVERSİTESİ	95,03	20,0	13,1	25,0	12,5	24,4
2	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	85,80	20,0	10,5	22,6	13,9	18,8
3	İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ	82,63	19,4	10,1	24,0	10,5	18,5
4	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	80,41	16,5	9,3	22,5	13,6	18,6
5	BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ	80,11	18,0	10,2	24,1	11,1	16,7
6	KOÇ ÜNİVERSİTESİ	78,61	18,0	10,0	24,9	9,7	16,0
7	GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	77,82	19,4	8,0	16,5	10,1	23,7
8	ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ	75,31	16,4	7,5	20,8	12,3	18,3
9	İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	68,65	19,4	7,7	22,6	7,6	11,3
10	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	67,64	12,3	11,1	18,5	11,6	14,1
11	TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	63,79	16,4	13,8	18,3	3,7	11,5
12	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	58,73	11,0	11,6	14,4	13,7	8,0
13	EGE ÜNİVERSİTESİ	55,19	12,5	4,5	16,4	15,0	6,8
14	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	52,86	11,2	3,8	13,6	12,5	11,8
15	İSTANBUL ŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	52,63	10,6	4,4	18,1	7,9	11,6
16	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	51,64	10,0	6,9	12,2	12,7	9,9
17	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	51,57	12,8	7,6	14,4	9,1	7,7
18	ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ	50,78	9,8	10,1	10,5	8,0	12,5
19	ATILIM ÜNİVERSİTESİ	50,58	12,3	4,8	14,4	7,8	11,3
20	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	50,41	7,8	5,9	14,0	12,1	10,6

Şekil 3. 2016 yılı TÜBİTAK Yenilikçi ve Girişimci Üniversite Endeksi⁸

ODTÜ URAP Üniversite Sıralamaları ve ASÜ

URAP (University Ranking by Academic Performance) hem Türkiye içinde ulusal sıralamalar yapmak hem de tüm dünya üniversitelerini sıralamak için 2009 yılında ODTÜ Enformatik Enstitüsü bünyesinde kurulmuştur. Genel sıralamalara ek olarak üniversiteler mühendislik, sosyal bilimler, temel bilimler, tıp, yaşam bilimleri ve ziraat/çevre bilimleri olmak üzere 6 bilimsel alana yaptıkları katkı bakımından da sıralanmaktadır. Türkiye için yapılan ulusal sıralamalarda 2006 yılı ve sonrasında kurulanlar, bünyesinde tıp fakültesi bulunan ya da bulunmayanlar, vakıf ve devlet üniversiteleri gibi farklı sıralamalarda yapılmaktadır. URAP 9 adet performans göstergesi kullanmaktadır. Bunlar: yayın sayısı, öğretim üyesi başına düşen yayın sayısı, atıf sayısı, öğretim üyesi başına düşen atıf sayısı, google scholar yayın sayısı, öğretim üyesi başına düşen google scholar yayın sayısı, doktora öğrenci sayısı, doktora öğrenci

oranı ve öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısıdır. Aşağıda Tablo 2 de URAP'ın son dört yılda yayınladığı rapora göre Aksaray Üniversitesinin durumu gösterilmektedir⁹.

Yıllar	Tıp Fakültesi Olmayan Üniversite Sıralaması	2000 Sonrası Kurulan Üniversite Genel Sıralaması	URAP Genel Sıralaması
2013	12/61	2/51	43/125
2014	14/63	4/51	51/127
2015	18/58	14/58	76/130
2016	15/57	15/57	66/125

Tablo 2. Son 4 yıldaki URAP sıralamalarında ASÜ

2016 yılı incelendiğinde bünyesinde tıp fakültesi bulundurmayan 57 üniversite arasında ASÜ 15. sırada, 2000 yılından sonra kurulan 54 üniversite arasında 7.sırada, URAP genel sıralamasında ise 125 üniversite arasında 66. sırada yer almıştır.

Webometrics Sıralamaları ve ASÜ

İspanya merkezli olarak faaliyet gösteren Cybermetrics Lab dünya çapında üniversiteleri internet üzerindeki faaliyetleri açısından değerlendirmekte ve yılda iki kez sıralama yayınlamaktadır. Üniversitelerin yaptıkları yayınları web tabanlı olarak yayınlamalarını ve internet ortamını daha verimli kullanmalarını teşvik etmektedir. Puanlamada ölçüt olarak üniversite web sitelerindeki dosya ve sayfa sayısı, diğer alan adlarından üniversite alan adına verilen bağlantı sayısı, google tarafından indekslenen üniversite web alanında bulunan pdf, ppt, doc gibi biçimlerdeki akademik dosya zenginliği ve google scholar tarafından

⁹ URAP Web Sitesi,Erişim: 15 Kasım 2016, <http://tr.urapcenter.org/2016/>

üniversite web alanında taranan akademik yayın-atıf sayısı kullanılmaktadır¹⁰. Dolayısıyla bu puanlamanın üniversitelerin web alanındaki varlığı ve görünürlüğüne tespit etmeye yönelik olduğunu söyleyebiliriz.

2016 yılı sıralamasında ASÜ Türkiye’de 69. Dünyada ise 2624. sırada yer almıştır. Bir önceki Webometrics sıralamasında Türkiye’de 98.sırada yer alıyordu. Dolayısıyla bu sıralamaya göre Aksaray üniversitesinin web alanındaki varlığında bir iyileşme olduğu söylenebilir. Aşağıda Şekil 4 üzerinde 2016 yılı webometrics sıralamasında Aksaray Üniversitesinin farklı puan türlerine göre sıralaması gösterilmiştir.

ranking	World Rank ▲	University	Det.	Presence Rank*	Impact Rank*	Openness Rank*	Excellence Rank*
65	2389	Izmir University of Economics	»	2859	3988	2206	3145
66	2412	Gülhane Military Medical Academy / Gülhane Askeri Tıp Akademisi	»	13596	6817	1661	1860
67	2519	Celal Bayar University	»	10795	5024	3999	1727
68	2567	Erzincan University	»	4955	7448	2193	2368
69	2624	Aksaray University	»	8605	7213	2192	2304
70	2696	Okan University	»	5167	5598	2860	2939

Şekil 4. 2016 yılı Webometrics sıralaması ve ASÜ¹⁰

THE Dünya Üniversiteleri Sıralamaları

İngiltere merkezli bir değerlendirme kuruluşu olan Times Higher Education (THE) her yıl dünyanın en iyi üniversitelerini çeşitli ölçütlere göre tespit etmekte ve sonuçlarını kamuoyuyla paylaşmaktadırlar. Bu çalışmanın asıl çıkış noktası olarak yurt dışında yükseköğrenim görmek isteyen öğrenci sayısındaki büyük artış ve onlara yol gösterme ihtiyacının olduğu ifade edilmektedir.

Bu kuruluşun puanlamada esas aldığı ölçütlere bakıldığında % 30 ağırlığa sahip eğitim durumu, % 30 ağırlığa sahip araştırma durumu, % 30 ağırlığa sahip atıf durumu ve % 10 ağırlığa sahip uluslararasılaşma ile endüstri gelirlerinin olduğu görülmektedir. Eğitim durumu ölçütü altında üniversitenin öğrenci-hoca oranı, lisans-doktora mezuniyet oranı, doktoralı öğretim elemanı sayısı, öğretim elemanı başına düşen kurumsal gelir seçenekleri yer almaktadır. Araştırma durumu için öğretim elemanı başına düşen makale sayısı, araştırma geliri ve bilinirlik

¹⁰ Webometrics Web Sitesi, Erişim: 15 Kasım 2016, <http://www.webometrics.info/en/Europe/Turkey>

anketi veri sağlamaktadır. Yapılan araştırmaların etkisini gösteren atıf durumunun da bu puanlama da önemli bir ağırlığa sahip olduğu görülmektedir. Üniversite bünyesinde bulunan uluslararası öğrenci ve akademisyen sayısı ile yapılan uluslararası araştırma sayısı uluslararasılaşma basamağının verilerini oluşturmaktadır¹¹.

THE tarafından yapılan en iyi üniversiteler sıralamasına yıldan yıla değişmekle birlikte Türkiye'den sınırlı sayıda üniversite girebilmektedir. 2016-2017 dönemi için yapılan dünya sıralamasında en yüksek puanı alan beş üniversite ve aldıkları puanlar aşağıda Şekil 5 üzerinde gösterilmiştir.

Rank	Name	Overall	Citations	Industry Income	International Outlook	Research	Teaching
251-300	Koç University Turkey Explore	-	70.3	81.9	54.4	29.8	25.2
301-350	Sabancı University Turkey Explore	-	61.6	77.7	46.7	32.9	24.3
351-400	Bilkent University Turkey Explore	-	68.3	39.7	51.9	19.9	23.4
401-500	Atilim University Turkey Explore	-	75.3	53.4	33.3	8.1	19.0
401-500	Boğaziçi University Turkey Explore	-	57.7	57.4	45.4	23.8	20.9

Şekil 5. THE 2016 Sıralamasında İlk 5 Türk Üniversitesi¹¹

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışma kapsamında çoğunlukla ulusal ölçekte farklı kriterlere göre üniversitelerin performansları değerlendiren kurum ve kuruluşlar ile bu kuruluşların değerlendirme kriterleri incelenmiştir. Çalışma planlanırken uluslararası ölçekte tüm dünya üniversitelerini değerlendiren kuruluşların çoğunun değerlendirme ölçütlerinin incelenmesi düşünülmüş fakat Aksaray Üniversitesinin bu sıralamalarda çok yer bulamadığı da düşünülerek çoğunlukla ulusal değerlendirmeler üzerine yoğunlaşmıştır. Uluslararası ölçekte URAP, Webometrics ve THE

¹¹THE Web Sitesi, Erişim: 15 Kasım 2016, <https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2016/>

sıralamaları, ulusal ölçekte ise YÖK Akademik Teşvik Sıralaması, TÜBİTAK Yenilikçi ve Girişimci Üniversite Endeksi ve YÖK Kalite Kurulu Kurumsal Değerlendirme İlkeleri ele alınmıştır.

Tüm bu incelemelerden sonra Aksaray Üniversitesi için bir genelleme yapmak doğru olmamakla birlikte, 2000 yılından sonra kurulan üniversiteler arasında gelişen ve öne çıkan üniversiteler arasında olduğu söylenebilir. Fakat gerek ulusal gerekse uluslararası alanda daha üst sıralamalarda yer alabilmesi ve performansını artırması için gelişmeye açık pek çok yönü olduğu açıktır. Webometrics sıralamasında Türkiye'deki üniversiteler arasında 98. sıradan 69. sıraya yükselmesi olumlu bir gelişmedir fakat marka üniversite olmak için yeterli değildir. YÖK Akademik Teşvik uygulaması puanlarına göre Aksaray Üniversitesinin sıralamaya dâhil edilen 95 devlet üniversitesi arasında 45. sırada yer alması kendisinden daha köklü olan pek çok üniversiteye kıyasla daha yüksek puan aldığını göstermektedir. Yine aynı sıralamada 2000 yılından sonra kurulan 50 devlet üniversitesi arasında 18.sırada bulunması olumlu değerlendirilmektedir. ODTÜ URAP tarafından yapılan 2000 yılı sonrası kurulan Üniversite Genel Sıralamasında son dört yıl incelendiğinde 2013'te 2. sırada iken, 2014'te 4, 2015'te 14 ve 2016'da 15. sıraya gerilediği dikkat çekmektedir.

Tüm bu sıralama sonuçlarının üniversiteleri iyiler ve kötüler diye ayırmak yerine, kendi akademik performanslarını diğer üniversitelerle karşılaştırmaya olanak sağladığı düşünülmelidir. Bu rapor sonuçlarından yararlanarak üniversiteler gelişmeye açık yanlarını görmeli ve gelecek için daha etkili planlamalar yapmalıdırlar. Bu minvalde incelenen performans raporları sonuçlarına göre Aksaray Üniversitesinin gelişimini daha üst noktaya taşınması için bazı öneriler sunulacaktır.

Bir üniversitenin başarısı o üniversitenin öğretim elemanlarının başarısıdır. Dolayısıyla personel alımları ve yükseltmeler mutlaka liyakate göre yapılmalı ve iyi araştırmacılar üniversiteye kazandırılmalıdır. Mevcut personelin kendini geliştirmesi için planlamalar yapılmalıdır. Örneğin; öğretim elemanlarının yabancı dil okuryazarlık seviyelerini geliştirmeleri için yurt dışı yükseköğretim kurumlarıyla anlaşmalar yapılabilir. Üniversite içi teşvik uygulamasının başlatılmasıyla ve yıllık olarak düzenlenecek törenlerle farklı bilim alanlarında(fen, sosyal, eğitim, sağlık vs.) başarılı olan akademisyenlere yayın sayısı, proje sayısı, atıf sayısı, patent sayısı gibi farklı kriterlere göre maddi-manevi teşvikler verilebilir. Öğretim elemanlarının yurtiçi ve yurtdışında düzenlenen bilimsel etkinliklere katılım destekleri devam ettirilmeli, gerekiyorsa objektif ve ekonomik bir yöntemle yeni bir düzenlemeye gidilmelidir.

Aksaray üniversitesine bir Proje Destek ve Koordinasyon Ofisi kurulmalı, bu birim ulusal ve uluslararası projeler konusunda duyuru, destek ve koordinasyon hizmeti vermelidir. Böylece üretilen proje anlamında niceliksel ve niteliksel gelişim sağlanabilir. Lisansüstü program sayıları artırılmalı, var olan programların niteliği yükseltilmelidir. Kurumsal aidiyetin artırılması için çalışmalar yapılmalıdır. Üniversitemize iyi tasarlanmış ve planlanmış büyük bir kütüphane kazandırılmalı ve çevrimiçi veri tabanları genişletilmelidir. Uluslararası dolaşımdaki öğretim elamanı sayısını artırmak için Erasmus, Mevlana gibi değişim programları daha aktif hale getirilmelidir. Üniversite-Sanayi, Üniversite-Toplum işbirlikleri geliştirilmelidir. Üniversitemize bir Teknokent ve Teknoloji Transfer Ofisi kurulması için gerekli çalışmalar başlatılmalıdır. Üniversite web sitesinde çoklu dil seçeneği olmalı, ziyaretçilerin ihtiyaç duyabileceği tüm dokümanlar çevrimiçi olarak paylaşılmalı, web sayfaları mutlaka güncel tutulmalıdır.

KAYNAKLAR

Aksaray Üniversitesi Kurumsal Web Sitesi, Erişim: 15 Kasım 2016,
<http://www.aksaray.edu.tr/tr/genel-tanitim>

Erdem, A. R. (2013) Bilgi toplumunda üniversitenin değişen rolleri ve görevleri, *Yükseköğretim Dergisi*, 3 (2), 109-120.

Karadağ, E. & Yücel, C. (2016). Devlet üniversiteleri sıralaması: 2016. Erişim:
<http://www.enginkaradag.net/#!/blank/whkme>

THE Web Sitesi, Erişim: 15 Kasım 2016, <https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2016/>

TÜBİTAK Kurumsal Web Sitesi, Erişim: 15 Kasım 2016,
<https://www.tubitak.gov.tr/tr/kurumsal/politikalar/icerik-girisimci-ve-yenilikci-universite-endeksi>

URAP Web Sitesi, Erişim: 15 Kasım 2016, <http://tr.urapcenter.org/2016/>

Webometrics Web Sitesi, Erişim: 15 Kasım 2016,
<http://www.webometrics.info/en/Europe/Turkey>

Yüksek Öğretim Kurumu Web Sitesi, Erişim: 15 Kasım 2016,
<http://www.yok.gov.tr/web/kalitekurulu>

YÖK Kalite Kurulu Web Sitesi, Erişim: 15 Kasım 2016,
<http://www.yok.gov.tr/web/kalitekurulu>